

MARE NOSTRUM

EUROPA DAVANT LA CRISI DEL REFUGI

“

”

UNA PERSPECTIVA DES DELS DRETS HUMANS

Fotografies realitzades pels fotoperiodistes XAVI HERRERO (www.xaviherrero.com) i RAÛL CLEMENTE (www.raulclemente.net)

Exposició organitzada per:

Fundació Solidaritat
UNIVERSITAT DE BARCELONA

Ajuntament de
Sant Feliu
de Llobregat

Amb el suport de:

FONS CATALÀ
DE COOPERACIÓ
AL DESENVOLUPAMENT

DRET A UN NIVELL DE VIDA ADEQUAT

**COMISSIÓ
EUROPEA**
Direcció
General
d'Ajuda
Humanitària
i Gestió
de Crisis

“Hem de retornar unes condicions de vida dignes a les persones refugiades i migrades a Europa tan ràpidament com sigui possible. Amb els primers projectes en marxa sobre el terreny, hem donat un exemple concret de la forma en què la Unió Europea aborda els reptes a què s'enfronta Europa.”

Una família siriana s'escalfa davant d'una foguera per combatre les temperatures sota zero a Eko Station, a la frontera entre Grècia i Macedònia. Gener de 2016. RAÛL CLEMENTE

“Les precàries condicions de vida i la manca d'aliments adequats, atenció mèdica i informació a què s'enfronten aquestes persones han aguditzat l'ansietat, la depressió i la incertesa. El govern grec, que continua enfrontant-se als efectes de la crisi econòmica, té dificultats per proporcionar la protecció, els serveis i l'allotjament necessaris.”

ACTIONAID
OXFAM
INTERNACIONAL

DRET A

LA LLIBERTAT DE MOVIMENT

Una família siriana es resguarda del vent i del fred al port de Mitilene (Lesbos, Grècia) mentre espera la sortida del ferri que els condueixi a Atenes. **Octubre de 2015. RAÛL CLEMENTE**

**COMISSIÓ
EUROPEA**

“L’objectiu és restaurar un sistema legal i ordenat d’admissió per a aquelles persones que demanin la protecció internacional d’acord al dret de la Unió Europea i la legislació internacional.”

“L’única manera de salvar vides i alleugerir el patiment de les persones que busquen asil és oferir un passatge segur. És imperatiu que la Unió Europea i els actors internacionals proveeixin d’un mecanisme ambiciós de rescat proactiu per salvar vides al mar.”

**OXFAM
INTERNACIONAL**

DRET A L'ALIMENTACIÓ

**COMISSIÓ
EUROPEA**

“Fins ara, s’han contractat 150 milions d’euros a càrrec del pressupost de la Unió Europea, dels quals s’han desemborsat aproximadament 105 milions d’euros per cobrir les despeses d’alimentació, atenció sanitària, allotjament i educació.”

Cada matí, desenes de persones fan cua davant de la carpa d’una ONG danesa que reparteix te calent al camp de refugiats d’Idomeni (Grècia, a la frontera amb Macedònia). **Març de 2016. Raül Clemente**

“Aquells que tenen diners poden comprar menjar als comerços locals, però la majoria no té aquesta possibilitat. Aquestes persones depenen de la capacitat limitada de la població local, ONGs internacionals i altres voluntaris per proveir de menjar, però els esforços no són suficients per cobrir les necessitats.”

**Estudi del FXB
Centre per la Salut
i els Drets Humans
de la Universitat de Harvard**

DRET A L'EDUCACIÓ

A causa de la sobreesaturació del camp de refugiats de Mória, moltes persones, inclosos infants, es veuen obligades a pernoctar als camps d'oliveres del voltant. Lesbos (Grècia). **Novembre de 2015. XAVI HERRERO**

**Directiva
2013/33/UE**
del Parlament
Europeu
i del Consell

“Els Estats membres proporcionaran als fills menors de les persones sol·licitants [d'asil] i a les persones sol·licitants que siguin menors d'edat accés al sistema educatiu en condicions similars a les dels seus propis nacionals, mentre no s'executi efectivament una mesura d'expulsió contra ells o els seus pares.”

“No hi ha cap tipus de suport educatiu per als infants a les Illes [Gregues]. Tot i així, per la naturalesa altament transitòria de la població refugiada, la majoria de programes d'educació en situacions d'emergència no serien adequats, encara que podrien explorar-se oportunitats per a programes educatius innovadors a les Illes i a Atenes.”

**SAVE
THE
CHILDREN**

DRET A L'HABITATGE

**COMISSIÓ
EUROPEA**
Direcció General
d'Ajuda Humanitària
i Protecció Civil

“ La situació a les Illes [Gregues] és més difícil, amb llocs que allotgen més del doble de persones del que permet la seva capacitat. Els migrants i refugiats que van arribar-hi després del 20 de març de 2016 hauran de quedar-s'hi fins que es prengui una decisió sobre la seva sol·licitud d'asil. ”

Milers de persones passen dies i mesos vivint en tendes de campanya a l'espera de solucions. Idomeni (Grècia, a la frontera amb Macedònia). *Març de 2016. XAVI HERRERO*

“ A les instal·lacions d'acollida i d'allotjament és necessari un tracte humà, el que inclou assegurar que tots els emplaçaments que ofereixin allotjament a persones migrades siguin de règim obert (no centres de detenció de règim tancat), i que es millori l'accés a una alimentació nutritiva, atenció mèdica, aigua potable i instal·lacions de sanejament. ”

**ACTIONAID
|
OXFAM
INTERNACIONAL**

DRET A LA SALUT

Latrines dins del camp de refugiats de Mória. La capacitat del camp és de 2.000 persones. En aquest moment, se n'arribaven a acumular més de 5.000, fet que impossibilitava unes condicions mínimes d'higiene i salubritat. Lesbos (Grècia). **Octubre de 2015. XAVI HERRERO**

**Directiva
2013/33/UE**
del Parlament
Europeu
i del Consell

“Els Estats membres vetllaran perquè les condicions materials d'acollida proporcionin a les persones sol·licitants [d'asil] un nivell de vida adequat que els garanteixi la subsistència i la protecció de la seva salut física i psíquica.”

“Els camps estan sobrepoblats, amb tendes, aigua, condicions sanitàries i higièniques de poca qualitat que estan tenint un impacte en la salut de les persones migrades. Hi ha un risc de malalties transmissibles, diarrea, malalties de la pell,... com a conseqüència de les condicions de vida.”

**CREU
ROJA**

DRET A L'ASIL

PARLAMENT EUROPEU

Informe sobre les persones
refugiades: inclusió social i
integració en el mercat laboral
(2015/2321(INI)). Juny de 2016.

“L'urgent necessitat d'establir un sistema comú d'asil per millorar els procediments de reconeixement i, a la vegada, garantir el nivell de seguretat més elevat possible per a les persones refugiades i la ciutadania europea.”

Caseta instal·lada dins del camp de refugiats de Mória per donar la benvinguda i informació a les persones nouvingudes. Lesbos (Grècia). **Novembre de 2015. XAVI HERRERO**

“Recomanacions als governs europeus: incrementar el nombre de places de reubicació promeses (...); agilitzar el procés de reubicació, acceptant sense retards les sol·licituds corresponents (...); ampliar l'aplicació del pla a totes les persones sol·licitants d'asil.”

**AMNISTIA
INTERNACIONAL**

PRINCIPI DE NO DEVOLUCIÓ

Una filera d'homes fa cua per rebre un dels tres àpats a què tenen dret al camp de detenció de Mória. Aquest camp allotja persones que seran expulsades per l'aplicació de l'acord entre la Unió Europea i Turquia. Lesbos (Grècia).

Febrer de 2017. XAVI HERRERO

COMISSIÓ EUROPEA

“La Directiva relativa al retorn també estableix clarament l'obligació de respectar el principi de no devolució (és a dir, cap Estat expulsarà o retornarà una persona refugiada a les fronteres de territoris on la seva vida o la seva llibertat perillin per causa de la seva raça, religió, nacionalitat, pertinença a un determinat grup social o opinions polítiques).”

“Amnistia Internacional va documentar que algunes persones sol·licitants d'asil havien estat retornades de pressa i corrents sense donar-los l'oportunitat de demanar asil o apel·lar contra la seva devolució, en contra del que disposa el dret internacional.”

**AMNISTIA
INTERNACIONAL**

DRET A LA IGUALTAT

**COMISSIÓ
EUROPEA**

“L’any 2015 la **Comissió Europea** va proposar reubicar 160.000 persones necessitades de protecció internacional. L’incompliment del compromís per part dels estats europeus ha deixat milers de persones estancades als camps de refugiats de les fronteres exteriors de la Unió.”

Desenes de persones fan cua per rebre la ració de menjar diari al camp de refugiats d'Idomeni (Grècia, a la frontera amb Macedònia). **Març de 2016. RAÛL CLEMENTE**

“Nombroses entitats i organitzacions, tant nacionals com internacionals, amb el suport de la societat civil, han demandat als governs dels Estats membres que facin efectiu el seu compromís, per donar una solució digna a les persones que romanen atrapades als camps de refugiats de les fronteres exteriors de la Unió Europea, facilitant-los vies legals i segures d'accés a la protecció internacional.”

ONGs

DRET A LA LLIBERTAT I LA VIDA

**DIMITRIS
AVRAMOPOULOS**
comissari europeu de
Migració, Assumptes
d'Interior i Ciutadania

“Els Estats membres s’han compromès formalment a reubicar 160.000 persones clarament necessitades de protecció internacional, compromís que han reafirmat en diverses ocasions. Amb una situació humanitària a Grècia que s’agreuja dia a dia, els Estats membres han d’avançar urgentment en el compliment dels seus compromisos i evitar un major deteriorament de la situació de les persones refugiades.”

Un home fa cua per rebre un plat de menjar calent a Idomeni (Grècia, a la frontera amb Macedònia).
Febrer de 2016. XAVI HERRERO

“Entitats com **Amnistia Internacional** han plantejat als governs de la Unió Europea que és fonamental compartir la responsabilitat de protegir les persones refugiades. La pobresa i la inseguretats en què troben moltes d’aquestes persones en països fronterers incrementa els riscos d’explotació i captació per part de màfies, així com grans problemàtiques de salut.”

**AMNISTIA
INTERNACIONAL**

DRET A LA NACIONALITAT

Un pare sosté en braços un bebè de pocs mesos de vida nascut durant el viatge cap a Europa. Moltes persones refugiades van ocupar edificis situats al voltant de l'estació de ferrocarril d'Idomeni (Grècia, a la frontera amb Macedònia) per evitar el fred i el fang. **Març de 2016. XAVI HERRERO**

ONU

“Per a les **Nacions Unides**, el registre dels naixements és de vital importància per als infants refugiats que han nascut en països d'asil i que, en alguns casos, han estat separats de la família. La inclusió al registre de naixements ha de contribuir a prevenir un col·lectiu nombrós d'infants apàtrides, a garantir el seu reconeixement com a ciutadans sirians i, d'aquesta manera, permetre'ls tornar a Síria quan les condicions siguin les adequades.”

“Els naixements que s'estan produint tant en trànsit com als camps de refugiats porten implícites moltes problemàtiques; una d'elles (a què els governs no presten especial atenció) és la problemàtica dels infants apàtrides, que neixen sense nacionalitat, sense documentació i, sovint, sense que els seus naixements es registrin.”

UNICEF

DRET A

LA PROTECCIÓ DELS INFANTS

Un nen sirianès es distreu sol al voltant de l'estació de trens d'Idomeni (Grècia). S'estima que en aquest camp de refugiats improvisat a la frontera amb Macedònia hi viuen més de 2.000 nens i nenes. **Març de 2016. RAÛL CLEMENTE**

PARLAMENT EUROPEU
Informe sobre les persones
refugiades: inclusió social i integració
en el mercat laboral
(2015/2321(INI)). Juny de 2016.

“El Parlament Europeu destaca que és urgent garantir als menors no acompanyats una protecció especial davant de l'explotació laboral, la violència i el tràfic de persones; subratlla que es necessiten tutors i mesures específiques especialment per a les nenes, que acostumen a ser més vulnerables.”

“La problemàtica dels infants refugiats no acompanyats no es contempla en les agendes dels governs europeus, tampoc en els seus tractats i, difícilment, en les estadístiques. Sovint aquests nens i nenes, que hi són, com que no estan acompanyats per un adult, són invisibles. **Human Rights Watch** i altres organitzacions adverteixen dels perills que corren els menors no acompanyats, tant als camps de refugiats com en el trànsit cap a Europa. Són un col·lectiu molt vulnerable i indefens davant de les màfies de tràfic de persones. Segons **Europol**, l'any 2015 10.000 menors no acompanyats van desaparèixer en la seva arribada a Europa.”

ONGs

DRET A

LA SEGURETAT SOCIAL

PARLAMENT EUROPEU

Informe sobre les persones
refugiades: inclusió social i
integració en el mercat laboral
(2015/2321(INI)). Juny de 2016.

“L'èxit de la integració requereix no només la inserció laboral, sinó també l'accés a cursos d'idiomes només arribar, així com a un habitatge, a educació i formació, i a la protecció social i la sanitat, inclosos serveis de suport a la salut mental.”

Una nena contempla el campament improvisat on viu des de fa setmanes a Idomeni (Grècia), junt a la frontera amb Macedònia, la qual segueix tancada des de fa setmanes. 17 de març de 2016, el dia abans de l'acord entre la Unió Europea i Turquia. RAÛL CLEMENTE

“Les persones refugiades atrapades en condicions molt deplorables als camps de refugiats d'Europa veuen limitades les seves possibilitats, tant econòmiques com socials, culturals i educatives, entre d'altres. Es troben en una situació de “llimbs”, atrapades als camps, on el temps va passant però no poden avançar en el seu desenvolupament humà, a causa del tancament de fronteres i la inoperància dels programes de reubicació i reassentament de la Unió Europea, contravenint les seves pròpies directives en matèria d'asil, refugi i protecció internacional.”

ONGs

DRET AL TREBALL

Desenes de sabates s'amunteguen al camp de refugiats d'Oxi nord de Lesbos, molt a prop del municipi de Molivos (Grècia). Aquest calçat serà reutilitzat pels centenars de persones que, durant aquests dies, arriben diàriament a l'illa grega a través del mar provinents de Turquia. **Novembre de 2015. RAÛL CLEMENTE**

PARLAMENT EUROPEU

**Informe sobre les persones
refugiades: inclusió social i
integració en el mercat laboral
(2015/2321(INI)). Juny de 2016.**

“Cada persona refugiada és un individu amb la seva pròpia trajectòria personal, coneixements, competències, qualificacions, experiència laboral i personal i necessitats que mereixen ser íntegrament reconegudes; (...) les persones refugiades poden emprendre i generar una activitat econòmica que podria revertir positivament en les comunitats d'acollida.”

“Aproximadament el 50% de les persones refugiades al món es troben en edat laboral (de 18 a 59 anys). Les dificultats per accedir al mercat laboral són diverses, segons denunciïn entitats especialitzades com **CEAR**. Hi ha dificultat per a l'homologació de títols, però també desconeixement de la legislació laboral dels estats d'acollida, on les persones refugiades poden patir abusos i enganys.”

CEAR

DRET A LA PROTECCIÓ INTERNACIONAL

Una barrera de policies impedeix que la gent s'acosti a la frontera amb Macedònia. Idomeni (Grècia).

Març de 2016. Xavi Herrero

PARLAMENT EUROPEU

Informe sobre les persones refugiades:
inclusió social i integració en el mercat
laboral (2015/2321(INI)).
Juny de 2016.

“La crisi de les persones refugiades és, sobretot, una crisi humanitària, però amb repercussions a llarg termini i que, per tant, requereix respostes a llarg termini per tal de garantir la cohesió i la integració amb èxit de les persones que arriben a les nostres societats.”

“La declaració d'intencions per part de la Comissió Europea no es plasma a la realitat. Les entitats que treballen amb persones sol·licitants de protecció internacional a l'Estat espanyol, com **ACCEM** o **CEAR**, denuncien la poca estabilitat dels plans, que no van enfocats a una integració, sinó que giren a l'entorn de subsidis paternalistes temporals. Són les entitats les que treballen la formació, la cohesió i l'acompanyament de les persones refugiades per a una integració exitosa.”

ONGs

DRET

AL LLEURE

PARLAMENT EUROPEU

Informe sobre les persones refugiades: inclusió social i integració en el mercat laboral (2015/2321(INI)). Juny de 2016.

“El Parlament Europeu demana als Estats membres que ofereixin un suport específic als infants i joves refugiats i sol·licitants d’asil que s’incorporen al sistema escolar, (...) incloent-hi suport psicològic. El Parlament afirma que cal respondre a les necessitats i vulnerabilitats concretes de determinats grups; en particular, els menors no acompanyats.”

Un grup d’infants sirians juguen als camps propers a l’estació de trens d’Idomeni (Grècia, junt a la frontera amb Macedònia). Més de 14.000 persones romanen en aquest indret des de fa varies setmanes, mentre esperen poder creuar la frontera per seguir el seu camí cap als països del nord d’Europa. **Març de 2016. RAÛL CLEMENTE**

“**UNICEF** denuncia i demana una major protecció per a la infància en el cas dels menors que habiten els camps de refugiats d’Europa. L’organització subratlla l’escassetat de subministraments bàsics existents als camps, sobretot alimentaris, d’higiene i sanitaris, i especialment per als infants no acompanyats. El 90% dels infants que han arribat a Itàlia han quedat separats de les seves famílies.”

UNICEF